

Latweefchu Uwises.

Ur augstas Gewefchanaš = Kummissiones sinu un nowehleschannu.

Nr. 9. Zettortdeenâ 4tâ Merz 1826.

No Dohrbes,

7tâ Bewrar mehnescha deenâ.

Kad gohdigam lassitajam patihl klauflht, mehš arri gribbam sinu doht no muhsu Latweefchu draudses, kâ schè gahjis pehrnâ gaddâ. Bes teem behrneem, kas us sweschahm basnizahm nesti tappuschî, eefsch muhsu treijahm basnizahm 308 behrni irr swehtu Kristibu dabbujuschî, prohti 208 dehli un 190 meitas. Eтары scheem bija 8 dwihnu pahri un 17 behrni, kas bes laulibas dšumnuſchi. Bes tam wehl 10 behrni usrakſiti, kas nedſihwi peedšumnuſchi, jeb tudalin pehz peedšumſchanaš isdšifuschî. Ta irr ihſti weena behrnu swehtiba! Mums aispehrn tikkai bija 314 behrni, kas kſititi, un rettôs gaddôs wairak kâ 350 bijuschî. Laudis schôs gaddôs fahkuschî jauni prezzetees, tapehz arri wairak behrnu gaddahš. Bet zaur to semite preefſch kalpeem lohti knappa paleek; gan dasch, kas ne ko newa papreefſchu eefrahjees, ar ſubrahm mohkahn tik tik ko warr seewai un behrneem maiſt peeraudſiht. Bet lai! par to maiſiti wehl ne buhtu tahdas behdas, kad tikkai ta behrnu audſeſchana ne taptu tik lohti palaiſta! Jo deemschehl jaredſ, ka ar to mahzibu atpakkat eet. Pehrgadd ſtary teem 187 jaunekkeem, kas pee Deewa galbu peewefſti tappuschî, wehl 79 grahmâtneeki bija, un tas no ta nahk, ka winnu ſkohlas gaddi us to laiku kſitte, kad pirmaſ brihwiba tappe fluddinata. Bet ko nu fazzihs no ſcheem laiſkeem? Zittâ nowaddâ daschu gaddu jau ne weens ne irr mahzihts tappiſ. Tâ tas paganu tumſchums eeperrjahš, un kaut arri kalpi wiſſi pehz ſkohlas ſchehlojahš, ſaimneeki daudſ nowaddôs to ne grihb, teem labbaki tihb ka tee gahjeju behrni par lohpeem usaug. Zittâ weetâ, kur wezzaki paſchi ſkohlmeiſteram maſſa, ſaimneeki ne to maiſt teem kalpu behrneem ne grihb ſkohlas

laikâ doht. Gan mahzitajam apnihtu no ſchahs leetas runnaht, jo wiſſch eefſch treijeem gaddeem jaht trihs ſkohlas redſejiſ, kas iſpohſtitas, bet tas wehl irr wianna preekſ, ka tatschu daschi gohdigi ſaimneeki rohnahš, kas itt wiſſuſ behrnus mahza, zil ween tās mahjās irr. Pahtarôs brauzoht wiſſch weenās mahjās atraddiſ aſtonuſ behrnus kas laſſa, un ſeptinās mahjās par ſeſcheem ſkohlas behrneem. Kaut jelle tee tumſchi un tee plihſtetaji ſaimneeku kahrtâ preefſch tahdeem kaunetohs! — Swehtâ laulibâ irr ſagahjuſchi 84 pahri; pee Deewa swehta galba bijuſchi Dohrbes baſnizâ 7065 kſitigi zilweki, Bunkes baſnizâ 1960, ſlmajes baſnizâ 696, un turklaht 23 ſlimmi irr mahjās to swehtu wafkarimur baudijuſchi. Tas pawiffam iſtaifa 9744 deewagaldneeki. No mirruſcheem peeraſſiti 117 no wihrifſchu kahrtas un 116 no ſee wiſſchu kahrtas, kohpâ 233. Schai ſtaryâ irr weena ſeewa, kas lihbſ 110 gadduſ eſſoht nodſihwojuſt; trihs jaunus ſeewas, kas eefſch ſawahm behdahm nomirruſchas; weens zilwekſ, kas no weſuma noſiſts tappiſ; weens, kas neſchehligu kſitteni dabbuiſ no ſeena weſuma no kſiſdams; diwi, kas noſlihfuschî; weens, kas Dohrbes eſarâ patſ tihfchi noſlihzinajees; weens wezſ wihrſ, kas kahjâ eezirtees, ne kahdu ahrſta paligu newa redſejiſ; un weens wezſ ſaimneekſ, kas grihbendam zittuſ laudiſ apmeerinahſ, kam dumpiſ bija frohga ſteddele, ar nuhju tahdu ſitteni us galwu dabbuiſ, ka wiſſch pehz treijahm deenahm nomirriſ.

Schi ſeemas laikâ tee wezzi laudiſ gauſchi iſmirſt, ir daschu wahrguli Deewſ peewahkiſ, kas ilgi zihnijees. Zittahrt us muhsu puſſi laudiſ gan weſſeli irr tâ puſſlihbſ; tikkai ar ſiltumu taggad gruhtu eet, jo ſneega ne kur wairſ ne redſ zeltôs, un wiſſa pahrtiſſchana ar ratteem japee:

wedd no teem tahleem mescheem. Wiswairaf teem, kam Dohrbes esarâ jasweijs, tas gruhiti nahkâhs, kad mahjâs ne firtu istabu ne atrohn, un tatschu winsch stipri falst, kamehr jaunu mehnesi dabburjam. Leepajâ jau effoht weena lairwa atgahjusi, bet labbiba tur ne buht ne tohp mekleta. Arri tâ teiz, ka limu tirgus effoht nokrittis. Gruhiti laiti! Lai Deews scho gadd ar maifiti palihds, jo ta gan mag usaugusi. Zits nowads ne to wezzu magasihnes parradu ne warrejis atbehrt. Arri lohpu ehdamais irr pahrliekam knaps. — Meeschu salmus lohpi drihs apehd un rudsu salmu newa, seenu arri ne warr peemest; jo pulks sirgu jaturr to tahlu meschu labbad. Tâ arri us scho pufsi laudis tuffschi paleek. Bet mehs sawu zerribu us to leekam, ka tas mihtais debbesz Tehws muhs jau gan atkal schehlohs!

Weenu luhgschanu mehs wiffi teem zeenigeem kungeem, kas tahs laifu grahmatas apgahda, preekschâ leekam, un luhdsam, lai to ne nem par launu. Jo tas muns ne buht ne patihf, ka eeksch schi gadda kalendera wairs newa pee katras deenas peerakstihz, kahdâ stundi mehnesz useet, un kad no=eet. — Kad wezs mehnesis un kad jauns buhs, to mehs wiffi paschi sinnam, bet to lehfschanas un no=eeschanas stundi mehs ne warram galwâ paturecht. Kad nu tahli zelli jabrauz, tad mehs lihds schim kalendaru rohka nehnam, un to stundi skattijamees, lai warrejam sinnaht, kad eebraukt frohgâ un kad isbrauht, ka ne bij par nakti jamaldahs. Nu muns tas laifs fajanzahs, un ar braufschanu irr gauschi gruhiti. Tapehz mehs itt semnigi tohs zeenigus kungus luhdsam, lai ne nem par launu, bet lai nahfoschâ gaddâ tahs mehnesz useeschanas un no=eeschanas stundes atkal kalendarâ eeraksta. Gan jau tâ muns gudribas mag irr, un mag naudas, fo grahmatas pirkt, tatschu mehs labpraht to gribbetum paturecht, kas no wezzeem laifeem muns bijis.

F. R.

Telsch ar 8 kahjahm.

Ne femm peedsumme Kurtschu mahjâs dsihws, pilnigs telsch — kas tomehr ilgi dsihws ne pa-

lifke — ar 8 kahjahm, 2 pakkalahm un 2 astim; tomehr tif ar weenu kruhti un weenu galwu. Rahdijahs, itt kâ buhtu 2 telli pa pufsi weenâ gabbalâ faaugufchi kohpâ un abbi weenâ ahdâ eetihiti. Schi ehrniga tella mahte gull famohzita pee sprahgschanas. Patlabban schehlojahs ta nabbaga seewina, kam ta peederr, un waiza skummigi: Kapehz rahdijahs schi sime pee manna lohpa? Efinu es tad grehzineeze par wisseem? — Bet tâ ne waidsetu ne weenam fazzihf, kad kas gaddahs, kas rettim pasaulê tohp redsehts. Brihscham peedsumst behrns ar wainigeem lohzeleem, sawads no isfkattischanas. Kur tas tâ irr, tur ne buhs wezzakeem parleeku noskunt, sehrotees un par norachteem turretees; nedf buhs tē skaugam ar pirktu rahdiht un faukt: E kur Deewa sohdiva! Nedf arridsan buhs kahdam pee few dohmaht: Scheem wezzakeem wajag leeleem grehzineekeem buht. Un kas us tahm dohmaht kristu, ka ohtris kahds to zaur sawahm skohlahm nodarrijs, tas buhtu pagallam mulkis. Dabbas likkumus, kas no augsta Deewa eezelti, lai wifs pasaulê pehz teem notiftu, un kas tif par brihnumu kahdreif, paschi no fewis, to teem nosihmetu zellu tâ kâ pamett un no ta nomaldahs, tohs ne spehj skaugi jeb smeijami burwi zaur sawahm neekofchanahm pahrgrohsht. Tahdu waltu naw tas Wispspehzigais winneem dewis. Tas pats peefuht brihscham, pehz sawa neisprohtama padohina, ir wifslabbakam zilwekam behdas un nelaimes, jo „fo tas kungs miht, to pahrmahza winsch.“ Un fur kas no ta Wispgudraka un Neisprohtama nahf, tur buhs fluffi zeest un rahmâ garrâ nest, kas uslikts irr. Bet fur — kâ tas deemschehl arri noteek — fur kahds behrns zaur wezzaku nebehdivu, neapghdibu jeb aplamu besprahtigu strahpeschanu par gaudenu un frohpli tohp, tur lai schehlojahs un brehz.

Muischneeks un winna fullainis.

Weens muischneeks bija padeweess us zellu ar sawu fullaini. Schinni zellâ weenâ weetâ teem

bija jabrauz pahr tiltu, fas bija lohiti wezš, un muischneeks, to sinnadams, bihstijahs tur pahrbraukt, un peefohdinaja sawu fullaini, lai winnu pamohdinajoh, ja tee nahts laikā pee to tiltu nahktu un winsch buhtu peemidšis. Kad nu tee ratti pee ta tilta bija klah, tad gulleja tas muischneeks dšillā meegā aismidšis, un fullainš, ne gribbedams to no falda meega mohdinaht, brauze pahri pahr to pušš sapuwufchu tiltu. Pehz labbu laiku pamohdahs tas aismigufchais un wajajaja sawu fullaini: Mahrtin, woi mehš jau effam tain tiltam pahri? Ja, zeenigš kungs. Bet kapeh, tad tu manni ne pazehli, kā es tew biju peefohdinajis? Es jums ne gribbeju faldu meegu atraut. Teescham es tew fakku, ja es ar ratteem buhtu uhdeni eekrittis un noschahwis. Nuddeen, zeenigš kungs, ja juhs to buhtu darrijufchi un manni noschahwufchi, tad es jums ne mas wairs ne buhtu kalpojis, un es tai azzumirkli buhtu no juhfu deenesta atkahpees.

M.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Wehrgallas un Webbes pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Wehrgallas fainneeka Behrtina Kristapa un ta Webbes fainneeka Danga Mahrtina, par kurru mantahm, inventaria truhkuma un zittu parradu labbad, schinni deenā konkurse spreesta tapufi, zaur scheem raksteem aizinati, eefsch diwi mehnescheem, tas irr lihds 20tu Aprili schi gadda, kurra deena par weenigu un isflehgdamu terminu nolikta, pee sawas teefas saudeschanas, ar sawahm prassischannahm un parahdischanahm, woi paschi woi zaur weetneefeem, kur tahdi peenemmani, scheitan atnahkt, un tad sagaidiht un dsirdeht, fas teefas spreedams buhs. To lai katriš wehrā nem!

Ar Wehrgallas un Webbes pagasta teefas appalsch rakstu un sehgele islaists, 20tā Webruara deenā 1826.

(S. W.) ††† Bruera Jannis, pagasta wezzakais.
J. F. Ekrey, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Wezzauzes pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Witinges muischā nomirruscha fainneeka Jurgaischi

Jubrika, par kurra mantu konkuršis nolikts, aizinati, lai, pee saudeschanas sawas teefas, eefsch starpu no diweem mehnescheem, un prohti lihds 6tai Aprila mehnescha deenai schi gadda, ar sawahm prassischannahm un parahdischanahm peederrigi pee schihs teefas peeteizahs un to tablaku spreedumu sagaida.

Wezzauzē 6tā Wevrarā 1826.

G. Schabert, pagasta wezzakais.

J. G. Mellien, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Nihzawas muischas pagasta teefas wiffi un jekturri parradu deweji ta Nihzes muischas fainneeka Riudde Pehtera wezza, par kurra mantu zaur schihs deenas spreedumu konkuršis nolikts tappis, scheitan usfaukti, ka teem, ja ne gribb sawu teesu saudeht, wifswehlaki lihds 20tu Aprila deenu 1826, fas tas weenigais un isflehgchanas termins buhs, ar sawahm prassischannahm un winnu taisnahm parahdischanahm woi paschi, woi zaur weetneefeem, kur tahdi peenemmani, pee schihs pagasta teefas buhs peeteittees, un tad sagaidiht, fas pehz likkumeem taps nospreests.

Nihzawas muischas pagasta teefā 20tā Wevrara 1826.

(S. W.) ††† Duzmann Dahwid, pagasta wezzakais.

(Nr. 39.) Jürgens, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Sergemihthes pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Rogeneek mahjahm islikta fainneeka Trizza, par kurra mantu dehl parradu konkurse spreesta, zaur scho teefas fluddinaschanu aizinati, lai, pee saudeschanas sawas teefas, lihds 8tu Aprila mehnescha deenu schi gadda pee schihs pagasta teefas ar sawahm taisnahm prassischannahm peeteizahs, un tad to sagaida, so teefa pehz likkumeem spreedihs.

Sergemihthes pagasta teefa 10tā Wevrara 1826.

(S. W.) ††† Reschinte Utt, pagasta wezzakais.

(Nr. 5.) Johann Meyer, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Lauku muischas pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Lauku muischas fainneeka Leieswille Otte, par kurra mantu, dehl inventariuma truhkuma un zittu parradu, zaur schihs deenas spreedumu konkuršis irr nolikts, aizinati, lai, pee saudeschanas sawas teefas, wifswehlaki lihds 22tru Merz schi gadda, pee schihs pagasta teefas, ar sawahm taisnahm prassisch-

nahm peeteizahs, un tad sagenda, fo schi teefa pehz
liffumeem spreedihs.

Lautu muischas pagasta teefa 22trâ Janwar 1826. I
(S. W.) ††† Jurgu Lohm, pagasta wezzakais.
(Nr. 8.) G. Reichmann, pagasta teefas ffrühweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
tohy no Leelas=Cezawas pagasta teefas wiffi tee, lam
kshdas taisnas prassifchanas pee teem Leelas=Cezawas
sainneekem Klubbur Zehkaba, Kalna Uhdru Pehtera
un Zintfchu Krischjahnna, kurri sawas mahjas dehl
leeleem parradeem nodewuschi un par kurru mantahm
konfurje spreeska, tadehl zaur scho teefas fluddinascha-
nu un fassaukschanu aizinati, lai, wiffwehlaki lihds
3fchu Aprila mehnescha deenu schi gadda, pee schihs
pagasta teefas teizahs, un tad sagenda, fo teefa pehz
liffumeem spreedihs. Leelas=Cezawas pagasta teefa
13tâ Wevrara 1826. I

(S. W.) Krischjahn Weiss, pagasta wezzakais.
(Nr. 8.) L. Faber, pagasta teefas ffrühweris.

* * *

Wiffi parradu bewaji to sawas mahjas atdewuschi
sainneeku Uhes Pehtera un ta Wezz=Uispurr Wridrik
Uhdama, tohy scheinan no Etendes pagasta teefas
aizinati, lai ar sawahm taisnahm prassifchanahm
3imâ Merza mehnescha deenâ schi gadda pee schihs
pagasta teefas peeteizahs, un tad sagenda, fas pehz
liffumeem taps spreesis. Etendes pagasta teefa 4tâ
Wevrara mehnescha deenâ 1826. 3

Dahrseneck Kristaps, pagasta wezzakais.
Karl Deringer, pagasta teefas ffrühweris.

* * *

Wiffi tee, kas kshdas taisnas prassifchanas pee tahs
mantas ta krohna Lummes muischâ nomirruscha
sainneeka Pilschu Mattihsa dohma turreht, teef
scheinan no schihs pagasta teefas aizinati, lai wiff-
wehlaki lihds 20tu Merz mehnescha deenu schi gadda
pee schihs pagasta teefas atfanzahs un sawu prassi-
fchanu, kâ peenahkshs, usdohd, jo pehz nolifka laifka
tahdas atfaukschanas ne taps peenemas. Ko buhs
wehrâ nemt! —

Prawinges pagasta teefa 23schâ Janwar mehnescha
deenâ 1826. I

††† Selle Lehrum, pagasta teefas wezzakais.
J. C. Salpius, pagasta teefas ffrühweris.

Damahzifchana par fo jafargahs.

Kad preeksh kshdahn tschetrahn nebdelahm ta tam
eeksch Wentespils aprinka Sarlanas muischas pagasta
teefas peeschdetajam Kangerohs Raje Jannim pee-
derriga sudraba sime, kas winna teefas ammatu
parahda un tadehl tulihst passihstama, irr tappusi no-
sagta, tad iffatrs schein tohy pamahzihst, lai scho
sime ne pehrf nebs nem pretim, bet ja winna laut
kur rastohs, us kshataku aprinka teesu nodohd, kas
tik labbi buhs, to schurp atstelleht. Wentespils
aprinka teefa 19tâ Wevrara 1826.

Aprinka teefasfungs:
(S. W.) Brihwfungs no Roenne,
(Nr. 71.) D. Michelson, ffrühweris.

Zittas fluddinaschanas.

Franka Seffawas muischâ warr wiffahdu labbibu,
kâ kweeschus, rudhus, meeschus, ausas, firmus un
puppas, kas wiffa labbi dihgst un preeksh sekkas
bruhkajama, un arr linnus, par lehtu naudu un kâ
katram patihf, woi dauds jeb mas, dabbuht pirkt;
tahs prohweß warr redseht un to tirgu sinmanu dab-
buhst Zelgawâ, pee Franka zeenigas mahtes, winnas
naumâ, un Seffawâ, pee tahs muischas waldischa-
nas. 3

* * *

Tas Dschuhkstes basnizas frohgs tohy no Jahneem
1826 us arrenti isdahwahst. Tee, lam tik scho
frohgn us arrenti nemt, plaschaku sinnu dabbuhs
Krohna Dschuhkstes muischâ. 3

* * *

Eeksch tahm tai keelmahtei wirstenei Subow peeder-
rigahm Nerretas muischahm daschi frohgi eeksch Dau-
dsewas un Nerretas no Jahneem schi gadda us arrenti
irr isdohdani. Tee lam tik us arrenti nemt, par to
eeksch Daudsewas pee no Brunnow kunga un eeksch
Nerretas pee Huhn kunga warr peeteiktees, kur winni
plaschaku sinnu dabbuhs. 2

* * *

Bersebek muischâ, pee Dohbeles, tohy diwi frohgi
un weena Ollendfchu sudmalla ar diwi gangeem us
Jahnu deenas 1826 us renti isdohst; lam nu patika-
tu scho renti usnemt, tas warr pee tahs muischas
waldischanas par tam tuwaku sinnu dabbuht. I

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 82.